

כנס איגוד המתכננים בישראל

"החיים מחוץ לתל אביב"

להרשמה לכנס לחצו כאן

יום המישי 7/3/19

מליאה מרכזית

9:00-9:30 מפגש חברים והרשמה במרכז הצעירים באר שבע, (רח' הרצל 12 באר שבע, להוראות הגעה והסדרי לינה [לחצו כאן](#))

9:30-11:30 מליאה

- דברי פתיחה יו"ר איגוד המתכננים
- הענקת אות איגוד המתכננים לרשויות מקומיות מצטיינות בתכנון
- טקס הענקת פרסים לעבודות סטודנטים מצטיינות
- מר רוביק דנילוביץ, ראש העיר באר שבע
- שיחה בשניים של ד"ר עינת קליש רותם, ראש העיר חיפה, והעיתונאית מירב מורן
- The Way Freiburg went to become one of the Greenest Cities of the World- Wulf Daseking, Professor Dipl. Ing. Architect. Former Chief Planning Officer for the City of Freiburg

11:30-12:15 הפסקה, כיבוד ברחבת תאטרון הפרינג' (אנליביץ 15 באר שבע, בלוק אחד ממרכז הצעירים)

מיני מליאות

12:15-13:45 מיני מליאות ברחבי העיר העתיקה

- מונופול אורבני כלכלי או פיזור כוחות? איך תראה תמונת העתיד של מדינת ישראל אם תממש התכנית האסטרטגית לדיוור?

קבינט הדיוור אישר בשנת 2017 את התכנית האסטרטגית לדיוור, הקובעת יעדי תכנון עד לשנת 2040. חשיבה אסטרטגית ארוכת טווח אינה דבר מובן מאליה במחוזותינו, ועצם קיומה בשיח הציבורי ובעשייה הממשלתית חשוב מאין כמותו. התכנית ביקשה לתת מענה ל"משבר" הדיוור ולהכין עתודות ומלאי לשנים הבאות, יחד עם זאת, מעיון מעמיק בה עולה השאלה: האם היא לא מייצרת למעשה, משבר, עתיד חדש? בנוסף, מה יהיה המחיר של יצירת עודפי תכנון, בעיקר בדרום הארץ ובצפונה? האם התכנית מחזקת את מרכז הארץ כמונופול אורבני כלכלי, שלא ניתן להתחרות בו? מה היא תמונת העתיד של מדינת ישראל, חברתית וכלכלית? המושב יעסוק באתגרים ובסוגיות מרכזיות העולות מתוך התכנית: נדון ביחסה (יש או אין?) לתמ"א 35, תכנית המתאר הארצית. על עצם אופי ההליך המתקיים, בפורומים ממשלתיים חסרי מעמד תכנוני וחסרי בקרה ציבורית, במקום במערכת התכנון, ובשיתוף הגורמים המקצועיים והציבוריים הרלוונטיים. האם נכונה ההתמקדות בספירת יחידות דיוור בלבד, לצד עיסוק מינורי בתשתיות הנדרשות להן ובאיכות החיים שהן יוצרות בהיבטים של תכנון? נבחן את הבסיס הכלכלי והפרוגרמטי שהוצע לחישוב יחידות הדיוור הנדרשות אם תואם מציאות?

על סוגיות אלו ועוד נדון במליאה בהשתתפות: נציגי הממשלה, השלטון המקומי, נציגי המגזר השלישי ונציגי האקדמיה. יו"ר המושב: טל אל-על - ס.ראש העיר ויו"ר הועדה לתכנון ובנייה באר שבע משתתפים:

ניר בריל - סגן ראש המועצה הלאומית לכלכלה
אדר' דיויד סוקט - סמנכ"ל תכנון אפריקה ישראל מגורים
דניאל מורגנשטיין - יועץ כלכלי ומתכנן אורבני, יו"ר ועדת הביקורת, אגוד המתכננים
אדר' רועי לביא - אדריכל העיר באר שבע
פרופ' ערן פייטלסון - האונ' העיברית בירושלים
רוני פלמר - יו"ר ומנכ"ל תנועת אור

- משנים דרך בתכנון הכפרי

המשבר העמוק של ההתיישבות הכפרית משנות השמונים ואילך של המאה הקודמת לצד רפורמות שונות בענפי החקלאות, תמורות בכלכלה המקומית והעולמית ושינויים בחברה הישראלית הובילו בעשורים האחרונים לשינוי ניכרים במבנה הפיזי, הדמוגרפי ובאופיים החקלאי של הישובים במרחב הכפרי אשר הרחיקו אותם מזהותם המקורית וממורשתם ההתיישבותית. במצב זה, כאשר המגזר הכפרי פוגש את השיח אודות צרכי הדיוור ההולכים וגדלים של אוכלוסיית ישראל מתעוררות בעוצמה רבה שאלות מהותיות בדבר דמותם העתידית של הישובים הכפריים במנדע רחב של נושאים בהם: שימוש יעיל בקרקע, גודל מיטבי/סופי של ישובים, מקומו של המשק המשפחתי והתוקף של החקלאות כבסיס הקהילתי של הישוב הכפרי, הדומיננטיות של משטר הנחלות בפיתוח הכפר והמתח המובנה בין האגודות החקלאיות לבין הוועדים המקומיים, שמירה על חתך גילאים המאפשר קיומם שלך חיי קהילה מלאים, יחס הישובים הכפריים למרקם העירוני סביבם ועוד ועוד.

מפגש זה בא לדון בסוגיות האלה על רקע פעילות מינהל התכנון במגזר הכפרי בקרב מאות ישובים כפריים והמסקנות הראשונות העולות מהעשייה בשטח.

יו"ר המושב: אהוד יוסטמן, ראש אגף בכיר לתכנון מקומי, מינהל התכנון, משרד האוצר
משתתפים:

שי חג'ג - ראש מרכז המועצות האזוריות וראש מועצה האזורית מרחבים

אסנת קמחי - סמנכ"ל לענייני הכפר, משרד הבינוי והשיכון

גלית ויטנברג - מנהלת אגף בכיר לשימושים חקלאיים, רשות מקרקעי ישראל

ד"ר רחל קטושבסקי - סגנית מתכנן מחוז דרום, מינהל התכנון, משרד האוצר

אדר' דורית שפינט - משרד גורדון אדריכלים בע"מ

אדר' אילן איזן - משרד א.ג. איזן אדריכלים ובנוי ערים בע"מ

● מהי עירוניות מחוץ לתל אביב?

הרציונל: מרבית העיסוק בקידום העירוניות בישראל ממוקד בעיר תל אביב (בין הירקון ליפו בהגדרה צרה ובגוש דן כולו בהגדרה רחבה), וראו לדוגמה קבוצת הפייסבוק "עירוניות מתחדשת בישראל". מטרת המושב היא להציג את האתגרים המייחדים את קידום העירוניות מחוץ לתל אביב ולסביבתה, אפילו במטרופוליני המשנה ירושלים, חיפה ובאר שבע ובוודאי בערים הבינוניות והקטנות בפריפריה הישראלית. לצד דוגמאות של איך מתכננים עירוניות בערים כמו באר שבע, נצרת עילית, מגדל העמק ובמקומות נוספים (כולל ערים ערביות) נדרשת התייחסות לשאלה האם שדרות רוטשילד ותל אביב יכולים וצריכים בכלל להיות מושא לחיקוי על ידי ערים נוספות. האם תכנון של החייאת מרכזי ערים (שמעולם לא היו חיים) כך שיהיו תוססים, שוקקי תנועת הולכי רגל ועירוב שימושים מתאים לכל מקום ואיך עושים זאת? האם יכולים תושבי הפריפריה להתנתק מהמכונית וממקומות החניה כמו שמצופה מהמתגוררים בלב תל אביב? איך עושים את זה במידתיות הנכונה?

יו"ר המושב: פרופ' ערן רזין, המכון ללימודים עירוניים ואזוריים, האוניברסיטה העברית בירושלים

משתתפים:

תומר גוטהולץ - מתכנן מחוז הדרום, מינהל התכנון, משרד האוצר

אדר' ורד סולומון ממך - אדריכלית ראשית, משרד הבינוי והשיכון

אדר' אבישי קימלדורף - סמנכ"ל תכנון ואדריכל ראשי, שיכון ובניו

אבי מאור - מנכ"ל קבוצת MORE

אדר' דני גולדברג - מהנדס העיר יוקנעם: האתגר לייצר עירוניות בעיר לינארית והאם ניתן לייצר את הרכב?

● מנהיגות ותכנון "מחוץ לקופסה" (התל-אביבית)

המושב הנוכחי מבקש לחדד את ההבדלים בין מנהיגות מקומית באזור המרכז לבין תפקידה והתנהלותה בספר החברתי והגאוגרפי. בהקשר המנהיגותי אנו מזהים שני רבדים עיקריים שלהם נגיעה אל תכנון המרחב. הרובד האחד הוא הכוחות הפועלים במרחב והשני הוא הטווח של אזורי הפעולה. הכוחות הפועלים, מנקודת המבט של המנהיג, הם השלטון המרכזי, התושבים והיזמים. "מחוץ לתל-אביב" נראה כי מידת כוחם של הגופים הפועלים שונה. השלטון המרכזי נוכח וכוחו כאן רב; התושבים, כהכללה, חלשים ומורכבים יותר; והיזמים, למצער, אינם עומדים בתור. האזור מתאפיין לרוב בפזיזות רב של ישובים ובסגרציה דמוגרפית בעלת מתאם סוציו-אקונומי מובהק. הניסיון להבין את כוחם של הקווים הכחולים התוחמים את הישובים ולעצב אותם מחדש לאזורי פעולה הוא ייחודי לאזורי שמחוץ למטרופולין. האם ירוחם-רמת הנגב? או ירוחם-מצפה רמון ורמת הנגב? ואולי ירוחם-דימונה? ירוחם-מצפה רמון-רמת הנגב ונווה מדבר? המאמצים של משרד הפנים לקדם דווקא באזורים הללו את האשכולות מדגימים את הייחודיות של תכנון ופיתוח האזור.

שני רבדים אלו מציבים משימות מורכבות בפני נבחרי הציבור של הרשויות המרכיבות, ברמותיהן השונות – עיר, מועצה מקומית, ומועצה אזורית – את האזור. מהו תפקיד ראש הרשות? מה מידת כוחו של ראש הרשות? איך מניעים שינוי? מה תפקידם של התושבים? באיזה קנה-מידה או מוטת מרחב מחילים את השינוי? האם תחרות בין המקומות מסייעת לאזור או מחלישה אותו? שותפות או תחרות? שאלות אלו ואחרות יופנו למשתתפי המליאה, שיאירו מניסיונם ומתפיסתם את המרחב שבין מנהיגות לתכנון מחוץ לקופסה (הנוחות) התל אביבית.

יו"ר ומנחה המושב: יצחק (קיקי) אהרונוביץ – מרכז מנדל למנהיגות בנגב

משתתפים:

טל אוהנה – ראשת מועצה מקומית ירוחם

איברהים אל הוושלה – ראש מ.א. נווה מדבר

ערן דורון – ראש מועצה אזורית רמת הנגב

ניסן בן חמו – ראש עיריית ערד

אמיתי הר-לב – מנכ"ל מודוס

אופיר ליבשטיין – ראש מועצה אזורית שער הנגב

הילה שלומי – מנהיגה לא פורמלית, ירוחם

● חדשנות בתכנון ברשויות המקומיות

מיני המליאה תתמקד בחדשנות המקומית בנושאים הכי מסקרנים ובווערים על סדר היום הציבורי: אדר' גיל שנהב יסקור עבורנו את החידושים העולמיים בבניה לגובה: טיפולוגיות חדשות של מבנים ומגדלים, חומרי בניה חדשים וחזיתות פורצי דרך, עירוב שימושים בפרויקטים רבי היקף, חללי שמיים מקוריים וסוגיות אורבניות. לאחר מכן נציג את שלושת הפרויקטים שהגישו מועמדות ל"אות הרשות המצטיינת לתכנון" לפרויקטים חדשניים ופורצי דרך ועלו לגמר.

לקינוח, נשמע הרצאה קצרה ומרתקת משרון אפריל – לשעבר ראש צוות החדשנות של עיריית ירושלים מטעם קרן בלומברג

ודוקטורנטית העוסקת בחקר תהליכי חדשנות בשלטון המקומי.

אז אם אתם רוצים לשמוע עוד על פרויקטים מרתקים בתחומים הבאים: הבינוי לגובה, התחדשות העירונית פורצת דרך, תחבורה

ונגישות, פיתוח מבני ציבור ופיתוח המרחב ציבורי כמשאב קהילתי, זו המליאה בשבילכם.

14:00-15:00 הפסקת צהריים ברחבי העיר

מושבים מקבילים

15:00-16:30 סבב מושבים מקבילים ראשון ברחבי העיר העתיקה

סבב 1 15:00-16:30	בוצ'י גדול מדיניות תכנון וקרקע יו"ר: ערו מייטלסון	בוצ'י קטן היישובים הכפריים והמרחב הכפרי בפריפריה – חזון ותמונת עתידי יו"ר: מילכה כרמל	תיאטרון הפרינג' זהות מקומית יו"ר: גיא קפלן	החלוץ 33 התחדשות עירונית קריית משה יו"ר: עינת גנון	כפרה תכנון ארוך טווח בפריפריה טווח יו"ר: ליאורה מירון	הבית הגאה מהי התחדשות עירונית בפריפריה יו"ר: חנה מורן	כמית מפגשים בעיר יו"ר: נדב פן	בר ברון תכנון ואוכלוסייה בדויות חידית יו"ר: חיה אלעזר גרינברג	עשן הזמן תכנון ואוכלוסייה בדויות יו"ר: יובל קרפלוס	מרכז הצעירים טבע וסביבה יו"ר: שי טחנאי	העתיקה תכנון ואוכלוסייה ערבית יו"ר: נורית אלמסי
	חיים במדינה חולבת ומצטופפת- קניבילום תכנוני של השטחים הפתוחים בשראלי זנזורי אסף, בוימל דרור תהליכי תכנון מחוץ לאזורי הביקוש: השפעתה של התכנית האסטרטגית לדירור על יחסי מרכז-פריפריה מייטלסון ערו, הורביץ הראל ענת, מינץ צביקה, סטינקמפ גיא, צבן שאול פרבר, עיר, שדה קפלן מוטי NIMBY ל- YIMBY	היישוב הכפרי בפריפריה לאור המסמך המנחה החדש של מרכז המועצות האזוריות קשטן אסף התחדשות כפרית קידר דני סוגיות וחסמים להתפתחות היישוב הכפרי והטיפול בהם דורוי מיכה הפריפריה הרחוקה במפת התכנון מור יוסף שירה אתגרים בתכנון	בית שאן - לשבור את קירות הזכוכית פיק ענת וקלאוס שרי ארכיטקטורה ממלכתית כמעט להתחדשות עירונית – מקרה קריית משה, רחובות גנון ענת יחד עם מתכנן השכונה, נציג מתושבי השכונה, יועץ שיתוף הציבור ונציג מעיריית רחובות כלי זיהוי פרמטרי להערכת איכות מתחמי שיכונים להתחדשות פורת עידן, רוס דן ושך- פינטלי דלית	למה הפריפריה נשארת פריפריה? עירוני יהודה חזון פיתוח מרחב דרום לקראת שנת 2050 גרטל שולמית, ניידמן ארינה, רחמימוב אריה, מירון ליאורה, ברקאי זאב, עברון ירון, עוזרמן מיכאל, קפלן מוטי העיר - כישלון כלכלי מפאר כרמי יובל תכנית לאומית לחיוזק הפריפריה לקראת 100 שנים	התחדשות עירונית: האם אפשרית גם בערי הפריפריה? מורן חנה משיכון היחסים בין ישויות גיאוגרפיות צבאיות ואזרחיות והבניות המרחב בשראלי – בסיס פיקוד הדרום והעיר העתיקה של באר שבע, כנען יובל, מאיר אבינועם, יפתחאל אורן המכללות כמקום מפגש ראשון בין צעירים בפריפריה – תכנון	עירוניות וצבא – הילכו השניים יחדיו? ישראל אמיל מערכות שמואל היחסים בין ישויות גיאוגרפיות צבאיות ואזרחיות והבניות המרחב בשראלי – בסיס פיקוד הדרום והעיר העתיקה של באר שבע, כנען יובל, מאיר אבינועם, יפתחאל אורן המכללות כמקום מפגש ראשון בין צעירים בפריפריה – תכנון	חרדים לעתידי - תכנון מרחב "קו התפר" בין בני ברק לבעת פוליטי ליישובים הבדואיים בנגב ולערים בדרום הגלובאלי דקל תומר תכנית מתאר כוללנית לכסיפה אלישע אמיר, זילברפרב אלה, כהן ארי תהליך תכנון משתף להתחדשות מרכז העיר רהט גבריאלי גל, לירנר עמר, תעשה-	התפתחות יישובים בלתי- פורמאליים וערכי קרקע. מודל כלכלי- פוליטי ליישובים הבדואיים בנגב ולערים בדרום הגלובאלי דקל תומר תכנית מתאר כוללנית לכסיפה אלישע אמיר, זילברפרב נשיץ רותי מסדרונות אקולוגיים בפריפריה ובמרכז – דומה ושונה רמון אורי, אבנרי מירה ושניץ רות	חוסך, צמיחה ושוניי אקלים: אתגרים במדיניות ניהול מי נגר – מקרה בוחר חדרה אורן מישל	בשראלי תותרי פאחורי מאסיה, אלמסי נורית	
	תכנון תשתיות אמציות בשולי המרכז ובפריפריה שמינס דודית, חנקיס שני, פסלר אידלש טיין יעל	בשכונת הדר הכרמל, חיפה גבריאלי תמי, סגל גדי, בר נר חילה, מזור שלמה		לישראל שכל יצחק	ההזדמנות סימונוביץ חביאר, שרעבי משה, שחור טל תופעת שוליים מרחב כרמל	ההזדמנות סימונוביץ חביאר, שרעבי משה, שחור טל תופעת שוליים מרחב כרמל	ההזדמנות סימונוביץ חביאר, שרעבי משה, שחור טל תופעת שוליים מרחב כרמל	ההזדמנות סימונוביץ חביאר, שרעבי משה, שחור טל תופעת שוליים מרחב כרמל	ההזדמנות סימונוביץ חביאר, שרעבי משה, שחור טל תופעת שוליים מרחב כרמל	ההזדמנות סימונוביץ חביאר, שרעבי משה, שחור טל תופעת שוליים מרחב כרמל	ההזדמנות סימונוביץ חביאר, שרעבי משה, שחור טל תופעת שוליים מרחב כרמל

16:30-17:00 הפסקה

מושב רגלי – סיור בעיר העתיקה, מנהלת העיר העתיקה, בהדרכת I love bash (בהרשמה מראש- נא לציין בסעיף "הערות")
העיר העתיקה נבנתה לפני כ- 120 שנים על ידי התורכים בתקופת השלטון העות'מאני, כעיר מחוז מרכזית ובה מבנים ייחודיים. בעיר העתיקה פועלים מגוון מוקדי תיירות, תרבות, אמנות, בילוי ופנאי. העיר העתיקה מציעה פסיפס אורבני מרתק וסיר קצר במרחביה חושף שפע נדיר של אדריכלות ייחודית, תרבות ואמנות. לצד ההיסטוריה הענפה, בעיר העתיקה ישנם פרויקטים רבים של אמנות במרחב הציבורי ואוירה מעוררת השראה.

מיקום:	בוצ'רי גדול	בוצ'רי קטן	תיאטרון הפנימי	החלוצ 33	כפרה	הבית הגאה	כפית	בר ברוך	עשן הזמן	מרכז הצעירים	העתיקה
סבב 2 17:00-18:45	תחבורה יו"ר: ירון עברון	המרחב הכפרי יו"ר: גידו סגל	היבטים חברתיים בהתחדשות עירונית יו"ר: אמילי סילברמן		אזרחות עירונית יו"ר: חדוה פיניש	עירוניות בת השנה יו"ר: אלס רובקל	פיתוח חדש בעיר ותיעוק יו"ר: נעמי ספיר	תכנון משתף יו"ר: עפר לרנר	התחדשות עירונית יו"ר: דודי גלור	כלים לשינוי מרכז ופריפריה יו"ר: רני מנדלבאום	קהילות וקבוצות בעיר יו"ר: ענת הורביץ-הראל
	התאמת פריסת השתתפות לצרכי תפעול שירות תחבורה ציבורית בירפרי גנאדי התפתחות תשתיות סביב כביש 6 – שיפור קרקע ירוקה והתפתחות מסחר ותעסוקה חביב יואב, פייטלסון ערן שכונת העתיד עכשיו: תכנון לציוף ולאמצעות תחבורה שיתופית ואוטונומית קוטוק עדי, שפרן אילנה אתגרים בתכנון	הרחבות ישובים במרחב הכפרי – מנטע זר ליצירת מרחב סביבתי וקהילתי בר קיימא אוסטרובסקי גלעד ? גלעד אסטרטגיה למבני ציבור במרחב הכפרי. פייטלסון – מועצה אזרחית מטה אשר. לוי ליאור דוד, מיכל תמורות ביחסי עיר-כפר בפריפריה בישראל	האם התחדשות עירונית אפשרית גם בפריפריה? המקרה של שכונה ג' בבאר שבע ברקאי נבו ענת "בני אוסטרובסקי" – התחדשות עירונית עם תושבים בעיר קטנה בשולי תל אביב רייזר נתי הטמעת היבטים חברתיים בהתחדשות עירונית: הצגת המדריך לכתיבת דו"ח חברתי במיזמי התחדשות עירונית מרגלית חמדה ותוצאות חברתיות		סולידריות-אזרחית עירונית במדיניות ותהליכי תכנון ברק ניר תקווה לשכונה: תסקיר השפעה חברתית לשכונת הטרקו, תל-אביב יפתחאל אורן, בלנק צור פריפריאליות מאפשרת: נתיבים אמנותיים ככלי למוביליות חברתית בעיר פריפריה יאבו אילון שרון חשיבותה של תרבות	הפרינקס האורבני הישראלי ורבקל אלס מיפוי השדה האורבני הישראלי הייזר רובין נעה השדה האורבני הישראלי בעבודת הסטודיו אפרת צבי, מנור עופר, לנקין לינור התחדשות עירונית – בין המגורים למרחב הציבורי דוידוביץ מרטון, עין די דוידוביץ ליהי	בין פיתוח לוויכוח בחצור הגלילית אופנהיים נועם, כהן-ליטאנס יהונתן תכנון הפריפריה של ירושלים ברנהרד אילון הותמ"ל ברחובות – לא מתוכנן ולא בר קיימא טבת יורם ושמיר שגן לאה התחדשות מרכז העיר אילת וקו החוף מליס נעמה, אלכופר אמיר התחדשות עירונית חברתית	סדנאות תכנון משתף בשכונות בדואיות וילברפרב אלה, פלג רביד, כהן ארי תכנון משתף לישבים הבדואים החדשים בנגב ליון טל דברים שרואים משם: לקחים מתכנון עם מקדמים שדחקו עירונית על סף הכדאיות? הכלכלות? המקרה של קריית ים האפשרי בדימונה, קרית מלאכי ורחט לרנר עפר שאררט – דרך להבנת סגנונות חיים מחוץ לתל אביב שולס עירית תיעוד וידאו ככלי לתכנון משתף קהילתי היצג לביא	התחדשות עירונית – קו הבנוי הצדדי גלור דודי, הרטוב אמתי התחדשות עירונית מחוץ לגלעין המטרופולין מליס נעמה וגליטמן שירה התחדשות עירונית – לתל אביב – אי וודאות מתמשכת חקלאי רן ונוימן מילה מבנים נטושים – אסטרטגיה לרשויות מקומיות דובוב-דותן ויטלי מבנים נטושים – פילים לבנים ששון עדן	קהילות או קהילה עבור התכנון? סגל לוטם קהילתיות עירונית ברחבי הארץ – חקונטרה – תל אביב? סעד מתן "חיים מחוץ לבועה"!) : קהילות משימה בישראל ויחסייהן עם הסביבה" שמריהו ישרון יעל חינוך, תכנון ועיר גרנק עשבי שני, הורוביץ הראל ענת "הפרעת קצב" בשכונות חדשות גדולות	
	תחבורה מחוץ למטרופולינים שפרן עדי, שפרן אילנה אתגרים בתכנון	סופר מיכאל, אפלבוים לבאה, עירית, כהן, ניר, שאול ירדנה, שמואל עירית אז מה כן אפשר לעשות עם הפרבר? ! עקרונות תכנון לשיוף איכות החיים במועצות אזוריות קופיאצקי גדעון מניעת פריצות לבתים במגזר הכפרי באמצעות שיתוף ציבור וכלים תכנוניים שדה נדב	מרחביות של מיזם "פניו-בינו" במטרופולין תל אביב: מחקר השוואתי גבע ינון, רחן גלעד מעלי ההשפעה של חידוש עירוני בישראל. לקראת חוגנות חברתית בתכנון קייגר פרסוב נאור, כרמון נעמי	מקומית ליצירת זהות עירונית וחוסן קהילתי רבא"ד נוגה חברת המעבק נכנסת הביתה: פרטיות במגדלים בעידן מצלמות האבטחה-ההרצאה נוספה מכאן גרמונקל דורית	בפניו מחנות צבא ואזורי תעסוקה, ללמוד מטובינגן גרשון דרור				האם אפשרית גם בפריפריה? קולמן אדם, גנאדי רפפורט	(מחוץ לתל אביב) נאור חן	

מושב רגלי – סיור בעיר העתיקה, מנהלת העיר העתיקה, בהדרכת I love bash (בהרשמה מראש- נא לציין בסעיף "הערות")

העיר העתיקה נבנתה לפני כ-120 שנים על ידי התורכים בתקופת השלטון העות'מאני, כעיר מחוז מרכזית ובה מבנים ייחודיים. בעיר העתיקה פועלים מגוון מוקדי תיירות, תרבות, אמנות, בילוי ופנאי. העיר העתיקה מציעה פסיפס אורבני מרתק וסיוור קצר במרחביה חושף שפע נדיר של אדריכלות ייחודית, תרבות ואמנות. לצד ההיסטוריה הענפה, בעיר העתיקה ישנם פרויקטים רבים של אמנות במרחב הציבורי ואוירה מעוררת השראה.

אירוע ערב

19:00 קבלת פנים ואירוע ערב חגיגי בבר החלוצ 33 (רח' החלוצ 33 באר שבע)

פאנל- האם תכנון בעת משבר משתלב ביעדים לטווח ארוך או מסכל אותם?

משתתפים: וולף דסקינג- בעבר מתכנן ראשי בפריבורג; שחר סולר- ראש האגף לתכנון אסטרטגי במינהל התכנון; דיקלה פרסיקו- מתכננת הוותמ"ל; תומר גוטלהל- מתכנן מחוז דרום; משה פישר- מנכ"ל תכנון שפוי. מנחה נורית אלפסי.

טקס הענקת אות יקיר התכנון לאדרי' עדנה לרמן

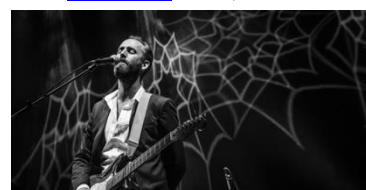
הופעה מוזיקלית- איתי פרל בהרכב מלא, מארח את קארין צרפתי

במופע החדש, מלווה בנגנים מהטובים בארץ,

יבצע פרל משירי האלבום האחרון לצד שירים

אהובים מאלבומים קודמים,

עם אורחת הכבוד - קארין (צרפתי) שפירא

להרשמה לכנס לחצו כאן

יום שישי 8/3/19

מליאת בוקר

9:00-9:15 התכנסות במרכז הצעירים בעיר העתיקה (רח' הרצל 12, באר שבע להוראות הגעה [לחצו כאן](#))

9:15-10:30 מליאת בוקר

"אתגרי העתיד של באר שבע והמטרופולין" - רועי לביא, אדריכל העיר באר שבע
העיר באר שבע עוברת עשור של תנופת פיתוח, יחד עם קידום פרויקטים מחוללי שינוי העיר עוסקת יום באתגרי העתיד. הרצאה זו תעסוק תחילה בסקירה של פרויקטים מחוללי השינוי הנמצאים על שולחן העבודה של הרשות בימים אלו מהקמת מעל חמש שכונות חדשות ועד הקמת פארק ההי-טק. תהליך פיתוח מואץ זה טומן בחובו אתגרים תכנוניים רבים אשר בליכס חיזוק העירוניות והיכולת להתכנס פנימה. המשך ההרצאה תעסוק באתגרים אלו, הצגת תכנית המתאר ואתגרי התחדשות עירונית. חלק זה ילווה דרך מיקוד בשני כלים עיקריים להגשמת האתגרים, תכנית התחדשות ושימור העיר העתיקה והיוזמה להקמת רובע החדשנות בעיר.

סיורים

11:00 יציאה לסיורים ([בהרשמה מראש](#) יש לציין בשדה "הערות" את מס' הסיור המבוקש)

- 1. הסיור מלא - לא ניתן להירשם יותר לסיור זה מרכז העיר והעיר העתיקה, האתגרים והאפשרויות:** מרכז העיר והעיר העתיקה הם שני חדרים של הלב הפועם של באר שבע. יש להם את כל הנתונים להיות מרחבים אורבניים איכותיים ומרגשים, עירוב שימושים רחובות צרים ונעימים, גריד היסטורי, תחנת רכבת ונגישות מטרופולינית. לצד זאת אתגרים עצומים ובראשם הנתק בין המע"ל לעיר העתיקה. נסייר בשני המוקדים ובמרחב הפרוס שביניהם ונבחן מה הכלים להתמודד עם אחת הסוגיות הכי חשובות בעיר באר שבע. הסיור יהיה רגלי ויתחיל ממרכז הצעירים בעיר העתיקה עד למרכז האזרחי את הסיור יובילו רועי לביא, אדריכל העיר באר שבע ותומר גוטלהף, מתכנן המחוז - לשכת התכנון מחוז דרום.
- 2. בין פארק היי-טק לבית חולים - סיור בעקבות התחדשות שכונה ג':** כיצד ניגשים לרעיון התחדשות העירונית במרחב של אוכלוסייה מגוונת ומשתנה כמו שכונה ג', כיצד מתייחסים למוסדות העוגן הוותיקים הנושקים לשכונה כמו בית החולים סורוקה ואוניברסיטת בן גוריון והאזורים החדשים כמו פארק ההי-טק וקריית התקשוב? את הסיור נתחיל במרכז שכונה ג', נבקר בפרויקטים ייחודיים שנגזרים מתכנית ההתחדשות ובפרויקטים עירוניים משלימים בשכונה. נכיר את הקשר המורכב למוסדות השכנים ונשמע על היוזמה החדשה של הקמת רובע החדשנות באזור זה. את הסיור נסיים באזור תחנת הרכבת אוניברסיטה ונשאל יחד כיצד התהליכים השונים שפגשנו מחוללים בעיר. את הסיור תוביל אדריכלית מרב מורד, מנהלת מחלקת תכנון בשיתוף מנהלת ההתחדשות העירונית ומרכז הצעירים העירוני.
- 3. התחדשות עירונית - bottom up קהילות עירוניות כמייצרות שינוי מלמטה:** כולנו מכירים את זה, השיח השולט כיום בתחום ההתחדשות העירונית מבוסס על עולם מושגים של יחידות דיור, תמ"א, מכפילים ופינוי בינוי. מושגים כמו קהילה, חידוש המרחב הציבורי ופוליסמיקינג אהנו שומעים פחות לצערנו. בסיור זה נרצה להפגיש בין ההתחדשות שמגיעה מלמטה לבין ההתחדשות המגיעה מלמעלה ונקודות הממשק ביניהם. נבין איך המשתמשים קוראים את המרחב בו הם חיים ואיך חברה אזרחית ומגזר ציבורי יכולים תוך דיאלוג לקדם, להגדיר ולפתח מרחב עירוני. את הסיור יוביל מתן סעד (מתכנן ערים) שייסד ומוביל את הרשת: באר שבע, מבית ארץ-עיר - קהילת צעירים חדשנית בשכונה ב' יחד עם קובי אוהיון מתכנן מנהלת התחדשות העירונית. במהלך הסיור יוצגו דוגמאות ומיצגים המבטאים כיצד קהילה יוצרת מציאות פיזית וחברתית בשכונה, וכיצד התעצב שיתוף הפעולה עם הרשות המקומית.
- 4. שכונות הסכמי הגג:** העיר באר שבע נמצאת בתנופת בנייה של מספר שכונות חדשות, חלקן הגדול באמצעות "הסכם הגג" שנחתם בשנת 2015 בין עיריית באר שבע ובין משרד השיכון ומשרד האוצר. ההסכם מתווה שיווק של כ- 20,000 יח"ד בתקופה של 5 שנים ב- 8 שכונות/מתחמים. במקביל לפיתוח השכונות החדשות, ההסכם מייחד מאות מיליוני שקלים לתכנון וביצוע של מוסדות ציבור וחינוך לרווחת התושבים וכן למעלה ממיליארד שקלים לפיתוח תשתיות על וכן לפיתוח השכונות הוותיקות (צירים ראשיים, פארקים שכונתיים, תשתיות וכד'). תנופת הפיתוח והבניה, שנמצאת בשיאה בימים אלו, מנוהלת על ידי מנהלת הסכם הגג. אופיין של השכונות מגוון, חלקן שכונות של יחידות מגורים צמודות קרקע וחלקן בבנייה רוויה והן פרושות בכל חלקי העיר. הסיור יעבור במספר שכונות שמצויות היום בהליכי פיתוח ובניה: שכונת הפארק, שכונת סיגליות ושכונת כלניות. את הסיור יוביל אדר' צבי טליוסף, ראש מנהלת הסכם הגג ומהנדס העיר לשעבר של באר שבע במהלך הסיור יתלווה מר שיקא נפחא, מנכ"ל חברת סלעית גדל"ן הבורג פרויקטים בשכונת הפארק. הסיור יתקיים באוטובוס צמוד עם עצירות באתרים.
- 5. אוצרותיה האדריכליים של באר שבע - נכס או נטל - סיור בעקבות מבנים בעלי ערכי שימור ובחינת מקומם בזהות המקומית בעיר:** השימור יכול להיות כלי עבור גיבוש זהות מקומית בעיר, דרך השימור אפשר לחשוף סיפורים מקומיים, לייצר מרכזים מחוללי שינוי, לעודד התחדשות עירונית ולפתח מוקדי תירות. בסיור זה נעבור בקו התפר ההיסטורי של העיר לפני ואחרי קום המדינה - נתחיל בהיכרות עם מבנים לשימור בעיר העתיקה ואחר כך נכיר את חלק מאוצרות האדריכלות הברוטליסטית

המייחדים אותה ובהם 'השיכון לדוגמא', פרויקט הדגל של השיכון הציבורי. נעמוד על הקשר ההיסטורי, העירוני והאדריכלי שבין העיר העתיקה והשיכון לדוגמא וכמובן נבקר בבלוק רבע הקילומטר המפורסם. סיים את הסיור בקמפוס אוניברסיטת בן גוריון, שם נבקר בספריית הרן ובניין מדעי הרוח. החוזרים ברכבת צפונה ימשיכו רגלית אל תחנת רכבת צפון הסמוכה. את הסיור יובילו אדריכלית רתם זאב, מנהלת מחלקת השימור של עיריית באר שבע יחד עם אדריכל עומרי עוז אמר החוקר את המבנים הברוטליסטים בבאר שבע.

6. **סיור בעיר העתיקה ובשוק העירוני:** שווקים עירוניים הינם מוקדים מסחריים אורבניים חשובים העוברים עם השנים שינויים מרתקים בארץ ובעולם. הצורך בשינוי לא פוסח גם על שוק באר שבע. כדי למצות את הפוטנציאל שלו כמוקד המחבר בין חלקי העיר השונים (העיר העתיקה, המרכז האזרחי והתחבורתי ונחל באר שבע) וכמרחב למסחר, תיירות ופנאי מוביל בעיר, החליטה עיריית באר שבע לחדש לשקם ולשפץ את השוק העירוני שנמצא בבעלותה. מדובר בתהליך תכנון מורכב, רחב היקף, רגיש ומרתק הכולל התחדשות פיזית, עסקית ותפעולית. תהליך הנעשה יד ביד עם נציגות הסוחרים, יזמים מקומיים וצוותי תכנון ומחייב בנייה של מסגרות עבודה חדשניות וייחודיות תוך בניית אמון וגיבוש מדיניות מוסכמת. הסיור אל עתידו של השוק ייצא רגלית מהעיר העתיקה ויחשוף את המשתתפים לאתגרים, לדילמות ולמורכבות של תהליך התחדשות בתוך מרקם מסחרי פעיל הן בעיר העתיקה והן בשוק העירוני. הסיור יודרך ע"י אדר' איריס ורזגר מחברת "במידה" האחראית לתכנון האסטרטגי, שיווקי והתיירותי של השוק.

7. **סיור ברהט:** העיר הערבית השנייה בגודלה בארץ, עוברת בשנים האחרונות שינויים פיזיים וחברתיים משמעותיים. רהט הופכת למטרופולין משנית ולמרכז החיים של אחוז גדול מהאוכלוסייה הבדואית במרחב. בסיור יוצגו השינויים המתקדמים והמתוכננים בעיר - חידוש מרכז העיר, תכנון שכונות חדשות, הסדרת התיישבות לא-מוכרת, אזורי תעשייה חדשים ומשותפים ועוד. למה זקוקה המטרופולין המשנית, מהי עירוניות בעיר ערבית-בדואית ומה העתיד התכנוני של עיר חדשה-ישנה שמפתחת שוק דיור ייחודי משלה? הסיור יועבר על ידי איברהים אבו-סהיבאן, מהנדס העיר רהט.

ההרשמה לסיורים נעשית מראש, מספר המקומות מוגבל. משתתפים בכנס אשר כבר שילמו את דמי הרישום ישלחו דוא"ל למיכל:
igudm1@gmail.com ויציינו את מספר הסיור אליו הם רוצים להירשם. המעוניינים להשתתף וטרם שילמו, יעשו זאת **בקישור זה** ויציינו בשדה "הערות" את מס' הסיור המבוקש.

להרשמה לכנס לחצו כאן